μήλωσε στὸ δίσκο... Θυμᾶται ὅλα, ὅλα τὰ καθέκαστα—ὡς καὶ τὴ μικρὴν ἀλυσιδίτσα, ποὺ φοροῦσε πάντα στὸ λαιμό, μὲ τὸ μικρὸ σταυρό, στὴ μέση, ποὺ κρεμόταν, γιὰ στολίδι, ἢ γιὰ φυλαχτό!

Ὤ, τὴ μικρή, τὴν ἄμωμη παιδούλα, πῶς θὰ μποροῦσε νὰ τὴν ἀγαπήσει, ἔτσι καθώς τώρα τὴ ζωντάνευε, μέσ' στὴν ἀπελπισμένη φαντασία του! Τί τριψερὰ λογάκια θὰ τῆς ἔλεγε, πῶς θὰ τὴν ἔσφιγγε γλυκὰ στὴν ἀγκαλιά του—μὲ τί καημὸ θὰ χάιδευε τ' ἀνέγγιχτα μαλλάκια της, ἂν μποροῦσε νὰ τὴν ἀναστήσει, ἂς ἦταν μόνο καὶ γιὰ μιὰ στιγμή!...

Πῶς θὰ φιλοῦσε τὰ μικρά της ποδαράκια, μὲ τί λατρεία καὶ φανατισμό, τῆς πεθαμένης τόσα πρῶιμα μικρούλας—ἀνώ θὰ γονάτιζε μπροστά της, μὲ τί πάθος, γιὰ νὰ φιλήσει τὰ μικρά της ποδαράκια, καὶ νὰ τὰ βρέξει μὲ τὰ δάκρυά του... Θὰ τὴν εἶχε σὰ μιὰ Παναγίτσα, σὰν ἕνα εἴδωλο μικρό, παρθενικό, τὴ μικρούλα, ποὺ σωριάστηκε στὸ χιόνι,—τὸ χιόνι τὸ λευκό, σὰν τὴν ψυχούλα της—κ' ἔσβησε, μετά, σὰν ἀγγελούδι...

Κ' ἡ Παιδούλα, τώρα, καθὼς ἀνάδινε μέσ' ἀπ' τὰ Περασμένα, στεφανωμένη μὲ τὴν αἴγλη τοῦ θανάτου, σὰν κατιτὶ γλυκὸ κι' ἀνεπανόρθωτο, κάτι νοσταλγικὸ κι' ἀκατανίκητο—στὰ κουρασμένα μάτια τῆς ψυχῆς της, ἔπαιρνε μιὰ καινούρια σημασία, τοῦ δημιουργοῦσε μιὰ θρησκεία, τρελλή, φανατική κι' ἀπελπισμένη! Τὴν καλοῦσε, τώρα, μὲ λυγμούς, σὰν ἐρωμένη καὶ σὰν ἀδερφούλα, νὰ γύρει στοργικά, λονετικά, στὴν ἄχαρη καὶ θλιβερὴ ζωή του καὶ νὰ τοῦ ξαναδόσει τὴ χαρά, ποὺ δὲ μποροῦσε ν' ἀπαντήσει πουθενά...

***

Κ' ἕνα βράδι, ὁ νοσταλγικὸς ἐκεῖνος ἄνθρωπος, πῆρε τὴν ἀπόφαση νὰ σκοτωθεῖ.

Κλείστηκε νωρὶς στὴν κάμαρά του, κι' ἄρχισε νὰ γράψει. Ἔγραψε γράμματα στοὺς πιὸ στενοὺς του φίλους. Τοὺς συγγενεῖς του δὲ τοὺς ἀγαποῦσε—δὲν ἤθελε διόλου νὰ τοὺς ξαιρεῖ.

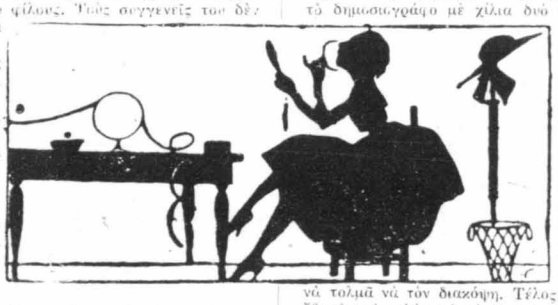

Πέρασε τὴ νύχτα, κάνοντας βόλτες καὶ μιλώντας μοναχός του.

Ἦταν μεσάνυχτα περασμένα.

Εἶχε βγαλμένο τὸ πιστόλι του, καὶ τόχε ἀκουμπίσει στὸ τραπέζι.

Ἔπειτα πῆγε στὸ παράθυρο, καὶ τ' ἄνοιξε.

Ἦταν καλοκαίρι. Ὁ κῆπος ὅλος, ἦταν πλημμυρισμένος εὐωδιές. Κοίταξε τ' ἄστρα, μέσ' στὴν ἡσυχία, τὸ φεγγάρι ποὺ κόντευε νὰ δύσει.

Ἔμεινε ἐκεῖ, σιωπηλός, κοιτώντας τὸ μυστήριω τῆς νύχτας.

Ἔρριξε σ' ὅλα μιὰ στερνὴ ματιά, ἀποχαιρέτησε τὴ νύχτα, τὸ φεγγάρι—κ' ἔκαμε νὰ γυρίσει στὸ τραπέζι...

Ἐκείνη τὴ στιγμή, ἕνας ἦχος μακρυνὸς καὶ σιγανός, ἕνας ἦχος ποὺ ἔμοιαζε πρόνισμα, ἀκούστηκε βαθιά, στὶς φυλλωσιές.

Σταμάτησε.

Ἕνα τριζόνι τραγουδοῦσε μέσ' στὴ νύχτα, ἔπαιζε τὸ μονότονο σκοπό του—κ' ἡ μουσική του, ἡ λεπτὴ καὶ ρυθμική, ἔβγαινε, λές, μέσ' ἀπ' τὰ Περασμένα!

Τὸ «Τριζόνι» δὲ θέλει νὰ πεθάνει, τὸ «Τριζόνι» τὸν καλεῖ νὰ ζήσει· τοῦ λέει πὼς δὲν πρέπει νὰ πεθάνει, ἀφοῦ ἐκεῖνο βρίσκεται κοντά του, ἀόρατο, κι' ὥστόσο ζωντανό—καὶ τὸν παρηγορεῖ, καὶ τὸν προστάζει, μὲ τὴ μυστηριώδη τὴ φωνή του!

Τὰ δάκρυά του τρέχουν σὰν βρύση—δάκρυα χαρᾶς κ' εὐγνωμοσύνης—καὶ βρέχουν σιγανὰ τὰ μαγουλά του.

Καὶ κάθεται ὥς τὸ πρωΐ, σκυμμένος στὸ σκοτάδι—κι ἀκούει τὴν ἀόρατη φωνή, μὲ τὶς μυστηριώδεις ὑποσχέσεις, ποὺ τὸν παρακαλεῖ νὰ μὴν πεθάνει,τὸν ἐξορκίζει νὰ μὴ θέλει νὰ πεθάνει, ἀφοῦ Ἐκείνη βρίσκεται κοντά του, βρίσκεται τὴ νύχτα, στὸ πλευρό του, καὶ τοῦ κρατεῖ γιὰ πάντα συντροφιά...

***

Κι' ἀπὸ τότε, δὲ γυρεύει νὰ πεθάνει.

Ζεῖ, πάντα, μέσ' στὸ πατρικό του σπίτι, μὲ τοὺς λίγους φίλους ποὺ τοῦ μένοιν. Κάποτε πίνοιν, καὶ παίζουν χαρτιά.

Τὴ νύχτα ὅμως, ποὺ οἱ ἄλλοι τὸν ἀφήνοιν, βγαίνει καὶ κάθεται μονάχος, στὸ μπαλκόνι. Τεντώνει τ' αὐτὶ στὴν ἡσυχία, καὶ περιμένει ν' ἀκούσει τὴ φωνὴ τοῦ τριζονιοῦ.

Ξαίρει πώς, ἂν δὲν τὴν ἀκούσει σήμερα, θὰ τὴν ἀκούσει αὔριο τὸ βράδι. Δὲν ἀνησυχεῖ, καὶ περιμένει. Ἔχει πεποίθηση πὼς θὰ ξαναγυρίσει.

Ξαίρει ἀκόμα—καὶ τὸ πῆρε πιὰ ἀπόφαση—πὼς τὸν ἐρχόμενο χειμῶνα θὰ τὴ χάσει. Ἀλλὰ κι' ἂν τὴ χάσει τὸ φθινόπωρο, κι' ἂν τοῦ λείψει ὅλο τὸ χειμῶνα—θὰ τοῦ ξαναγυρισει μὲ τὴν ἄνοιξη, μαζὶ μὲ τ' ἄνθη καὶ μὲ τὰ πουλιά...

ΝΑΠ. ΛΑΠΑΘΙΩΤΗΣ

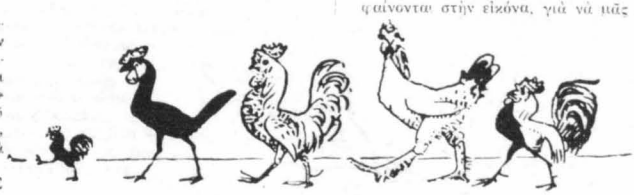

ΟΙ ΠΑΛΑΙΟΙ ΜΑΣ ΠΟΛΙΤΙΚΟΙ

ΑΝΕΚΔΟΤΑ ΤΟΥ ΔΕΛΗΓΙΑΝΝΗ

Πῶς ἀνεκοίνωνε ὁ Δεληγιάννης τὶς δυσάρεστες εἰδήσεις. Ἡ ἀπόφασις τῆς ἐκδόσεως ἐφημερίδος. Ὁ δημοσιογράφος περιμένει. Κουβεντολογία γιὰ νὰ περάση ἡ ὥρα. Ὁ Δεληγιάννης ὑποδεχόμενος τὸν Ὄθωνα. Ὁ μικρὸς φουστανελλᾶς.

Ὁ Δεληγιάννης ὅταν ἐπρόκειτο κάμμιὰ φορὰ νὰ ἀνακοινώση μιὰ δυσάρεστη εἴδησι σὲ κανέναν γνωστό του, προσπαθοῦσε νὰ τὸ κάμη μ' ἕναν τέτοιο τρόπο, ποὺ νὰ μὴν τὸν στενοχωρήση καθόλου σχεδόν. Σχετικῶς διηγοῦνται τὸ ἑξῆς χαρακτηριστικὸ ἀνέκδοτο:

Τὸν καιρὸ τῆς ἱδρύσεως τοῦ «Πολιτικοῦ Συλλόγου», ἀπεφάσισε νὰ ἐκδώση δική του ἐφημερίδα. Προς τοῦτο ἐστάλη σχετικὴ ἀνακοίνωσις εἰς γνωστὸν δημοσιογράφον τῆς ἐποχῆς, διὰ τῆς ὁποίας ἀνετίθετο εἰς αὐτὸν ἡ διεύθυνσις τῆς νέας ἐφημερίδος. Τὴν ἀνακοίνωσι αὐτὴ τὴν μετεβίβασαν στὸν δημοσιογράφο αὐτὸ δύο στενοὶ φίλοι τοῦ Δεληγιάννη, οἱ ὁποῖοι τοῦ εἶπαν ὅτι τὴν ἄλλη μέρα πρέπει νὰ πάη στὸ σπίτι τοῦ Προέδρου γιὰ νὰ τὸν εὐχαριστήση γιὰ τὸ διορισμὸ καὶ νὰ λάβη σχετικὲς ὁδηγίες.

Ὁ δημοσιογράφος πράγματι πῆγε ἀπ' τὶς ἐννημισυ τὸ πρωΐ καὶ ζήτησε νὰ ἰδῇ τὸ Δεληγιάννη. Τοῦ ἀπήντησαν ὅτι δὲν εἶχε ξυπνήσει ἀκόμη καὶ γι' αὐτὸ ἀναγκάσθηκε νὰ περιμένη μιὰ ὁλόκληρη ὥρα ἀκόμη. Τέλος κατὰ τὶς δέκα καὶ μισὴ ὁ Δεληγιάννης εἰδοποιήθεὶς περὶ τῆς ἐπισκέψεως βγῆκε ἀπ' τὸν κοιτῶνα του καὶ ἔσπευσε νὰ χαιρετήση τὸ δημοσιογράφο μὲ χίλια δυὸ φιλοφρονήματα.

—Νὰ μὲ συγχωρῆτε, τοῦ εἶπε, ποὺ σᾶς ἔκαμα νὰ περιμένετε. Ἀλλὰ ψάχνοντας μέσ' στὰ χαρτιά μου, βρῆκα αὐτὴ τὴ φωτογραφία ποὺ μοῦ θυμίζει τὴν ὡραία ἐκείνη ἐποχὴ τῆς διαμονῆς μου στὸ Παρίσι. Τότε...

Κ' ὁ Δεληγιάννης κρατώντας στὰ χέρια του τὴ φωτογραφία, ἄρχισε νὰ τοῦ διηγεῖται διάφορες λεπτομέρειες ἀπ' τὴ ζωή του στὸ Παρίσι. Ἡ γλῶσσα του ἔτρεχε ἀκατάσχετη καὶ δὲν ἔλεγε νὰ σταματήση ποτέ. Ὁ δυστυχισμένος ὁ δημοσιογράφος ὑπόμενε ἀτάραχος τὴν καταιγιστικὴ αὐτὴ εὐγλωττία, χωρὶς νὰ τολμᾶ νὰ τὸν διακόψη. Τέλος, κουρασμένος ἀπ' τὴ φλυαρία αὐτὴ ἔβγαλε τὸ ρολόϊ γιὰ νὰ ἰδῇ τὴν ὥρα.

—Τί ὥρα ἔχετε; ρώτησε ἀμέσως ὁ Δεληγιάννης.

—Δώδεκα, κύριε Πρόεδρε.

—Μεσημέρι κιόλας! Μὰ εἶνε ἡ ὥρα ποὺ συνηθίζετε νὰ τρῶτε, νομίζω. Ἴσως πεινᾶτε... Δὲν πρέπει λοιπὸν νὰ σᾶς κρατῶ περισσότερο...

—Ὄχι, μὴ σᾶς μέλει γι' αὐτό, κύριε Πρόεδρε.

—Ὅ,τι καὶ νὰ μοῦ πῆτε, ἐγὼ τὸ βλέπω στὸ πρόσωπό σας ὅτι πεινᾶτε αὐτὴ τὴ στιγμή. Πρέπει νὰ πᾶτε νὰ γευματίσετε. Χαίρετε!

Κι' ὁ Δεληγιάννης, χωρὶς νὰ κάμη λόγο γιὰ τὴν ἔκδοσι τῆς ἐφημερίδος, ἀποχαιρέτησε μὲ μιὰ εὐγενικωτατη ὑπόκλισι τὸ συνομιλητή του κι' ἀποσύρθηκε, ἀφίνοντάς τον κατάπληκτο.

Κι' ὅλα αὐτὰ ξέρετε γιατί; Γιὰ νὰ μὴν τὸν λυπήση. Γιατί ὥστου νὰ ξημερώση, ὁ Δεληγιάννης εἶχε ἀλλάξει σκέψι κ' εἶχε ἀποφασίσει νὰ πάρη ἄλλον ὡς διευθυντὴ τῆς ἐφημερίδος!...

***

Ὅταν θέλησε μιὰ φορὰ κάποιος φίλος του νὰ φωτογραφήση τὸ Δεληγιάννη καὶ τὸν ἐρώτησε ἂν ἔχει παλιὲς φωτογραφίες, ὁ ἀείμνηστος πολιτικὸς τοῦ ἀπάντησε ὡς ἑξῆς:

—Ξέρετε βέβαια τὴ μεγάλη εἰκόνα τοῦ Ἔς ποὺ παριστάνει τὸν εἴσοδο τοῦ βασιλέως Ὄθωνος στὸ Ναύπλιο καὶ ἡ ὁποία βρίσκεται στὴν Πινακοθήκη τοῦ Μονάχου. Ἐκεῖ μεταξὺ τῶν ἄλλων διακρίνεται κ' ἕνα παιδὶ μὲ φουστανέλλα, μὲ μακρυὰ μαλλιὰ καὶ μὲ κλωνάρι δάφνης στὸ χέρι, ποὺ βγῆκε νὰ ὑποδεχθῆ κι' αὐτὸ τὸ βασιλιά. Ἐκεῖνο τὸ παιδὶ εἶμαι ἐγώ!... Θυμᾶμαι ὅτι πήγαινα τότε ἐπὶ ἀρκετὲς ἡμέρες στὸ ἀτελὲ τοῦ Βαυαροῦ ζωγράφου, μιὰ ξύλινη παράγκα ποὺ βρίσκοταν στὴν Πρόνοια τοῦ Ναυπλίου, μαζὶ μὲ τοὺς ἄλλους ποὺ φαίνονταν στὴν εἰκόνα, γιὰ νὰ μᾶς σχεδιάση ὁ ξένος καλλιτέχνης.

»Ἐκτὸς αὐτῆς τῆς φωτογραφίας ὁ βασιλεύς, καθώς μοῦ εἶπε μιὰ μέρα ὁ ἴδιος, ἔχει μιὰ ἄλλη στὸ γραφεῖο του. Ἐκεῖ εἶμαι φωτογραφημένος μὲ ἐπίσημη στολὴ καὶ στενὴ κυλότα, ὅπως συνήθιζαν νὰ φοροῦν ἐπὶ Ναπολέοντος Γ', τὸν καιρὸ ποὺ βρισκόμουν στὴ Γαλλικὴ πρωτεύουσα».